

Smilšu skulptūras – pilsētas dāvana jelgavniekiem

Krievijas mākslinieks smilšu skulptūras «Prāta sapnis» autors Ivans Loktjkins Pasta salu, kur pavadītas piecas dienas intensīva darba, nodēvējis par brīnumu salu. Darba procesā viņam esot radusies atklāsme, ka katrs pats ir savas laimes mākslinieks. «Cilvēki mums apkārt ir tādi, kādi paši esam. Ja mēs ieskatīsimies sevī un atklāsim, ka esam skaisti, arī pasaule būs skaista. Visas mūsu vēlēšanās piepildīsies,» pārliecināts viņš. Smilšu skulptūru mākslinieki pirms došanās prom atzina, ka no Jelgavā radītajiem darbiem un pašas pilsētas atvadās ar ļoti pozitīvām emocijām un cer, ka tikpat pozitīvas emocijas jelgavniekos visu vasaru raisīs arī viņu atstātās skulptūras par tēmu «Nākotnē pēc 750 gadiem».

Smilšu skulptūru festivāla uzvarētāji

1. vieta – Agnese Rudzīte-Kirillova (Latvija) «Nākotnes atlanti»
  2. vieta – Aleksandrs Skarednovs (Krievija) «Sastinguši pagātnē»
  3. vieta – Irina Taflevskaja (Ukraina) «Tiekšanās»
- Žūrijas simpātiju balva – Eda Kaitana (Turcija) «Neapzinoties» un Andrejs Košeļevs (Krievija) «Kad debesis kļūs par mājām»
CBS «lgate» simpātiju balva – Henrijs Timusks (Igaunija) «Miera nesējs»
AS «Gjensidige Baltic» simpātiju balva – Sanita Rāviņa (Latvija) «Mākslīgais intelekts»

Līdzās skulptūru parka ieejai izveidotajā smilšu kastē ikviens varēja iemēģināt roku smilšu skulptūru būvēšanā – šim nolūkam formās bija sablīvētas smiltis. Jāatzīst, ka šo iespēju ar tikpat lielu azartu kā bērni izmantoja arī pieaugušie. «Es būvēju pili. Mēģināju to uzbūvēt tādu, kāda mums Jelgavā ir pie Lielupes. Sākšu ar tomīti, bet pēc tam iezīmēšu logus, durvis,» atradis visus darbam nepieciešamos instrumentus, stāsta desmit gadus vecais Mārtiņš Vecels. Viņš Smilšu skulptūru festivālu apmeklējot katru gadu, sākot no četrus gadus vecuma, tāpēc par smilšu skulptūrām un to būvēšanu zinot diezgan daudz. «Tā, ka apmeklētājiem speciāli būtu sablīvētas smiltis skulptūrām, līdz šim nekad nav bijis,» priecīgs par iespēju pašam uzbūvēt skulptūru ir viņš, spriežot, ka nākotnē varbūt varētu pamēģināt kļūt par mākslinieku vai arhitektu.

Pirmo vietu par skulptūru «Nākotnes Atlanti» žūrijas vērtējumā ieguva latviešu māksliniece Agnese Rudzīte-Kirillova. Viņai šis gads sācies īpaši – kopā ar vīru veidotā skulptūra «Patvērums» tika atzīta par labāko šī gada Ledus skulptūru festivālā, bet nu – uzvara arī Smilšu skulptūru festivālā. Agnese atzīst: kaut arī ir gandarījums un pabeigta darba sajūta, ar Jelgavas festivālu nekas nebeidzas – jau pirmdienā viņa devās uz Dāniju, lai piedalītos jaunā smilšu projektā.

Organizatori īpaši bija padomājuši par ģimenēm ar bērniem, abas festivāla dienas piedāvājot dažādas izklaides un teātra uzvedumus tieši ģimenēm. Mazākie Pasta salas apmeklētāji ar lielu aizrautību darbojās un jūta līdzīgu daudziem pasaku tēliem, izmēģināja savus spēkus šaušanā ar loku un labprāt iesaistījās citās atrakcijās. Savukārt brīvdienā vakaros Pasta salas estrādē uzstājās populāri mūziķi.

Šogad ir Jelgavas 750. jubilejas gads un gan jelgavnieki savai pilsētai, gan pilsēta saviem iedzīvotājiem sarūpē lielākas un mazākas dāvanas. Vienu šādu dāvanu jelgavnieki varēs baudīt visu vasaru – 9. starptautiskajā smilšu skulptūru festivālā radītos mākslas darbus Pasta salā jau no rītdienas, 29. maija, varēs aplūkot bez maksas. Taču arī abas festivāla dienas apmeklētāju netrūka. Uzrunāti jelgavnieki atzīst – viņi lepojas, ka dzīvo Jelgavā, lepojas ar to, ka pilsētā radīta tik skaista vieta kā Pasta sala un ka tieši Jelgavā īstenota tik grandioza ideja par smilšu kalna transformēšanu skulptūru parka izveidei. Festivālā piedalījās 17 mākslinieki, kas pārstāvēja 12 pasaules valstis, no vairāk nekā 900 tonnām smilšu radot 15 konkursa skulptūras, demo skulptūru «Vecā un jaunā» un smilšu bāru «Tā vīriem jāatpūšas».

Viskūplāk apmeklēts bija festivāla otrās dienas vakars, kad paralēli skulptūru apskatei noslēguma koncertā uzstājās grupa «The Sound Poets».

«Grandiozākā noteikti ir demo skulptūra, bet futuriskākā šķiet «Šuves», kurā zemeslodi rauj uz pusēm,» spriež jelgavnieki Kristīne un Andis Jevsini. Viņi vērtē, ka kopumā skulptūrās ir daudz mehānikas un robotikas, taču cer, ka tā ir tikai mākslinieku fantāzija, nevis realitāte, kas cilvēci sagaida pēc 750 gadiem. «Kaut gan – kas zina, kāda tā nākotne būs. Varbūt tomēr peldēs pa mākonjiem roboti...» tā viņi.

Šķiet, visilgāk skulptūru nākotnes parkā apmeklētāji uzskatīs pie sešus metrus augstās un desmit metrus platās demo skulptūras «Vecā un jaunā», jo mākslinieki to «nejauši» nebija pabeiguši uzbūvēt, tāpēc festivāla dienās vēl turpināja darbu. «Redzi, kā top skulptūras?! Mākslinieki visu līdzina, taisa smalki, smalki. Tas nav tik vienkārši kā uzcelt smilšu pili pludmalē,» mākslinieku darbošanos saviem bērniem Laurai un Adrianam komentēja tētis Guntis. Šajā radošajā procesā bija ieinteresēti kā lieli, tā mazi, un daudzi no viņiem pēc tam bija redzami, darbojamies smilšu kastē.

Viens no iecienītākajiem skatpunktiem skulptūru parkā bija uz smilšu vaļņa speciāli izveidotie skatu laukumi – teju ikviens Pasta salas apmeklētājs centās izbaudīt un fotografēt iemūžināt skatu no augšas. Tas, kā norāda apmeklētāji, pavēris jaunus rakursus un vienu otru skulptūru ļāvis atklāt no jauna.

Sagatavoja Sintija Čepanone,
foto Raitis Supe un Kristaps Hercs

Žūrijas vērtējumā labāko smilšu skulptūru autori šogad tika paziņoti īpaši pasākumā dienu pirms festivāla atklāšanas. Katrs mākslinieks kā piemiņu no festivāla Jelgavā saņēma īpašu fotogrāfiju, kurā iemūžināta epizode no smilšu skulptūras tapšanas procesa, bet uzvarētājiem līdztekus naudas prēmijai pasniegtas medaļas un pašmāju keramika Aleksandra Djačenko radītās skulptūras. «Šogad gan Ledus skulptūru festivālā, gan Smilšu skulptūru festivālā mūs pārsteidz laika apstākļi, bet ne jūsu profesionalitāte! Ceru, ka vēl ilgi gadu no gada mēs tiksimies Jelgavā. Un tiksimies arī pēc 750 gadiem,» māksliniekiem paldies par jelgavniekiem sarūpētajiem svētkiem teica pašvaldības iestādes «Kultūra» vadītājs Mintauts Buševics. Attēlā – mākslinieki kopā ar organizatoriem un žūrijas pārstāvjiem.

